

תיק מס': 15/6831

בית המשפט הצבאי ביהודה

בפני כב' האב"ד: סא"ל צבי היילברון

בפני כב' השופטת: סא"ל אתי אדר

בפני כב' השופט: רס"ן חיים בלילטי

התביעת הצבאית

(באמצעות ב"כ סרן חני אמר)

נגד

הנאשם: חנזה פאייז פוזי ابو אלפיאלאת ת.ז. 200927300092 / שב"ס - נוכח

(באמצעות ב"כ עוזי לביב חייב - נוכח)

הכרעת דין

כללי

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המיחס לו עבירה של ניסיון לגרימת מוות בכוונה לפי סעיפים 198, 199 ג' ו-209(א) לצו בדבר הוראות ביטחון [נוסח משולב] (יהודה והשומרון) (מס' 1651), התש"י-ע-2009 (להלן: הatz). כן מיחשת לנאשם עבירה של החזקת סכין לפי סעיף 248(ג) לצו. כתב האישום מגולל את המסדרת העובדתית שבבסיס העבירות. המסדרת העובדתית בעיקרה לא הייתה שונה בחלוקת בין הצדדים, אלא השאלה האם זו מגבשת עבירה של ניסיון לגרימת מוות בכוונה אם לאו. יוער, כי ההגנה לא חלקה על ביצועה של עבירת החזקת הסכין. זו בתמצית השתלשלות האירועים נתען בכתב האישום.

ביום 15.10.28 גמר הנאשם בלבבו אומר לדקור אדם יהודי. הנאשם נטל מביתו סכין, בעלת להב שאורך כ-5.5 ס"מ, החביא אותה בכיס הפנימי של מעילו, ועשה את דרכו מחברון לכיוון גוש עציון במנונית. עם הגיעתו של הנאשם למתחם קניות בגוש עציון, בסמוך למגרש המכוניות, ירד הנאשם מהמנונית, והבחן בניירית זמורה (להלן: "הקורבן" או "המתלוננת"), אשר עשתה את דרכה לתחנת הדלק. או אז, החל הנאשם בריצה לעבר הקורבן וזרקה בחלקו העליון של גבה, בסמוך לעמוד השדרה, תוך שהוא צועק קרייאות בשם "אללה أكبر". להב הסכין פצע את הקורבן וחדר לגופה בסמוך לחוליה T3 שבעמוד השדרה. בעוד להב הסכין נזוץ בגבה וכשהיא שותחת דם, התמוטטה הקורבן ארצתה, והנאשם נמלט מהמקום. מאבטחים ועובדיו אורחה שנכחו במקום החלו לרדוף אחרי הנאשם, ולאחר מרדף הצלicho לתפוס את הנאשם ולנטרל אותו. בנתיב בריחתו של הנאשם, ובמרחק של מספר מטרים ממקום הדקירה, נמצאה ידית האחיזה של הסכין. הקורבן הובלה לבית החולים שערי צדק בירושלים, שם עברה ניתוח, במסגרתו הוצאה להב הסכין מגבה.

מסכת הראיות**פרשת התביעה**

הפרטים העובdatיים המפורטים בכתב האישום מוסכמים עיקרמ. על אף האמור, ולנוכח המחלוקת בדבר קיומו של יסוד נפשי הדורש לביסוס עבירה של ניסיון לגרימת מוות בכונה, בחנו את כלל הממצאים והראיות שנאספו בתיק החקירה. ראיות אלו הוגשו בהסכם, כאמור, כפי שיפורט בתמצית להלן. ראיות אלו, נוסף על גרסת הנאשם בחקירהו במשפטה ועדותו בפנינו עשויות לשפוך אור על הולך האירוע ועובר לו.

מן הנאשם נגבה אמרה משתרתת אחת. אמרה זו שנגבהה במשך כחצי שעה הוקלה ותומלה. אמרה זו עומרת הנאשם עם החשד לביצועה של עבירה ניסיון רצח והשיב לשאלות החוקר. הנאשם מסר כי הגיע במונייה לעציוון, ذكر "מתנהלים" וברח. לכשנשאל מדוע החליט לעשות פיגוע וכמה זמן חשב על כך, השיב: "ככה"-ו- "בכלל לא חשבתי על זה". הנאשם מסר כי את הסיכון נטל מטבתה ביתו, וכי לא הייתה סיבה להחלטתו לזרור. עם זאת, בהמשך של החקירה אישר כי החלטת לcliffe ולבצע פיגוע, אך מסר כי את ההחלטה קיבל בו ביום. עוד אישר הנאשם כי התכוון לזכור אזרח ישראלי.

ה הנאשם מסר כי הקורבן הייתה לבושה בחולצה חומה, חצאית וחבשה כסוי לראשה. לכשנשאל כיצד ידע שהיא ישראלית השיב כי "היא הייתה נמצאת". הנאשם מסר תחילת כי אין יודע שבכוחה של סיכון להרוג, אך בהמשך אישר כי "בטוח שהוא יכול להרוג מישה אחד". בהמשך התנהל בין החוקר לנ啻 השיח הבא ומפתח חשבתו יובא הוא במלואו –

"ש: באיזה אזור בגוף אתה ذכרת אותה?

ת: בצוואר

ש: איפה בצוואר?

ת: כאן

ש: כמה פעמים אתה ذכרת אותה?

ת: פעם אחת.

ש: ואיפה הסיכון עכשו?

ת: אני לא יודע.

ש: אתה השארת אותה עליה נכון?

ת: אה הא.

ש: מה אה? איפה הסיכון?

ת: אני השארתי אותה בה.

ש: במי? במתנהלת?

ת: כן אה הא.

ש: כמה סכינים?

ת: פעם אחת.

ש: בכמה סכינים אתה תכנתת לדקור אותה? לדקור בה?

ת: אחת.

ש: רק אחת אתה תכנתת?

ת: כן אה הא.

ש: או שיוטר?

ת: לא רק אחת.

ש: התחלנו לשקר.

ת: מאיפה לי לדעת כמה? מאיפה לי לדעת כמה אני הולך לדקור...".

עדויות רבות של עדי ראייה נגבו. מרבית העדויות נגעו לשניות שלאחר אירוע הדקירה ועסקו בנסיבות המרדף אחר הנאש עד למועדו. שתיים מן העדויות התייחסו גם לרגע הדקירה ממש. כך, מסר אריאל קלין, כי ראה את הנאש דורך את הקורבן בגב ואז החל הנאש לצעוק אלה כבר. הוא מסר שעמד במרחך של כ-15 מטרים ממוקם הדקירה, וכי הספיק לראות את הנאש דורך, שכן המתלוננת צעה והוא מיד הסתכל. דברים דומים מסרה יעל גרדנר, ולפיהם הבדיקה בנאש רץ מהר לעבר המתלוננת ומצבע בידו תנועת דקירה לעבר גבה העליון של המתלוננת. מיד לאחר מכן נפלה המתלוננת ארצתה.

דו"ח צפיה בדיסק מצולמות אבטחה של מוסך בזירת האירוע מלמד כי בשעה 00:16 Uhr ביום האירוע נראתה מונית צהובה נכנסת למתחם הكنيות בצומת גוש עציון וחונה בתחנת הדלק. במקביל, נראתה אישה דתיה עם שקיות בידה צועדת לכיוון תחנת הדלק. כאשר הגיעו האישה למול המונית נראה הנאש יוצא ממנה בריצה לכיוון האישה. לאחר מס' שניות נראה הנאש מלט מהמקום ומיד נראים אזהרים וחילאים רודפים אחריו. בדיסק לא מתועד רגע הדקירה.

כן קיימים תצלומים המתעדים מזירת האירוע: את מקום הדקירה, את ידית האחיזה של הסכין, כתמי דם בזירה ועוד, וכן צילום של להב הסכין אשר הוצאה מגופה של המתלוננת. על יסוד הצללים נתגלעה מחלוקת בין הצדדים האם מדובר בסכין שלחה כ-11.5 ס"מ או כזו שלחה כ-8 ס"מ כאשר 3.5 ס"מ היו מכוסים בקט הסכין. מכל מקום, עדויות עדים בזירה, אשר הוגשו בהסכמה הצדדים, מלמדות כי להב הסכין היה נועז ככלו בגופה של המתלוננת (ראו למשל: אמרתו של קווי אייל, מתנדב מד"א שחשב את המתלוננת מיד לאחר האירוע).

מן המסמכים הרפואיים ביחס למתלוננת לדנו כי המתלוננת התקבלה לניטוח לשם הוצאת סכין מעמוד שדרה גבי וכי לאחריו נותר "רוישם לקונטוזיה [חבלת] קלה בחוט השדרה". המתלוננת אושפזה לפחות 5 ימים לשם הטיפול הניטוח.

פרשת ההגנה

פרשת ההגנה העיד בפניינו הנאש. לדבריו, ביום האירוע התעורר ויכול בינו לבינו אביו על רקע קשיים כלכליים וחובות. הוא יצא מביתו וAYER את העשתונות ולכך עשה את שעשה. לטענתו, לא הייתה לו כוונה לרצוח. היה ביכולתו להמשיך ולדקור את הקורבן או לחתת סכין גדולה יותר, אך הוא לא עשה כן. הוא הביע חרטה על מעשיו. בחקירתו נגדית, הבהיר הנאש כי קרא "אללה כבר" במהלך הדקירה. הוא ציין כי לא היה מרכז בעת החקירה במשטרה. לדבריו, העבדה שהסכין נשברה אינה מחייבת על כוונה לרצוח, אלא על כך שמדובר בסכין בלואה.

סיכום הצדדים

בסיכון סקרה התביעה את כלל הריאות בתיק החקירה. להשקפתה, שילובן של עדויות עדי הראייה, גרסת הנאש וראיות חפניות מביא לaimoz המשכת העובדתית שבבסיס כתוב האישום. עוד במידה התביעה על יסודות עבירות הניסיון לגרימת מוות בכוונה. מעשיו של הנאש, הינו הטעיות בסכין קטלנית, נסעה במונית למתחם קניות, דקירה באמצעות הסכין והותרת הקורבן

עם להב הסיכון בוגפה, עלים כדי ניסיון לגרימות מוות. בכל הנוגע ליסוד הנפשי ניתן ללמידה על חפזו של הנאשס בجرائم מותה של המתלוננת ממשיו. הנאשס רץ לעברה של המתלוננת, ذكر אותה בהפתעה מאוחר, בחלק העליון של גבה, בעוצמה שגרמה לסיכון להישבר, הותיר את להב הסיכון בוגפה, וכשהיא מתבוססת בדמיה, ניסה להימלט מהמקום. למעשה, ביקשה התביעה כי נלמד מוכחה של חזקת הכוונה אודות כוונת הנאשס לגרום למותה של המתלוננת. על פי חזקה זו אדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו. במקרה דנן, אך בדרך נס לא הצליח הנאשס לקטול את חייו המתלוננת, ואולם מעשיו מלמדים כי זו הייתה כוונתו.

גם סיכומי ההגנה התמקדו בשאלת היסוד הנפשי בעבירה של ניסיון גרים המות איתה הגדרה הסיגור הנכבד בעיקר המחלוקת בתיק. ההגנה עמדה על כך שמדובר כוונה לבצע פגוע או עבירה בנסיבות חמורה אין פירושה כוונה להמית דזוקא.

לגוףם של המעשים טען הסיגור כי מדובר בדקירה אחת בלבד, ואין אינדיקציה כי היה בכוונתו של הנאשס לדקור דקירות נוספות. הדקירה בוצעה באמצעות סכין מטבח פשוטה ולא גדומה במילוי. מדובר בדקירה הממוקמת בגב העליון. הדקירה בוצעה עקב סערת רגשות ללא תכנון וכוונה להביא לתוצאה קטלנית דזוקא.

בהקשר אחרון זה עמדה ההגנה על כך שהנאשס לא נשאל כלל בחקירה לכוונתו. מעשיו של הנאשס עשויים לעלות בקנה אחד עם כוונה לגרימת חבלה חמורה, והספק בעניין זה צריך לפעול לטובת הנאשס כמקובל בפליליים. ההגנה הפנתה לפסיקה התומכת, להשקפתה, בעתרותה להרשיע בעבירה חלופית, אף אם חמורה, אשר תבטא את הסילידה מהמעשים ואת חומרתם.

דיון והכרעה

סעיף 209(א)冽ו בדבר הוראות ביטחון קובע את יסודות עבירות גרים המות בכוונה. לשון הסעיף מלמדת כי בעבירה זו נדרש יסוד נפשי של כוונה. מדובר בעבירות תוכאה ועל כן מקימה היא את הצורך לבסס קיומו של יסוד נפשי הן ביחס לטיב המעשה וקיים הנסיבות והן ביחס לריכיב התוכאה. נדרשת מודעות לרכיבים העובדיים של העבירה וחפצ בתוצאתה, היינו גרים מותו של קורבן העבירה (ראו : עניין שמאנה ב-ע' איי"ש 79/99).

משמעותנו בעבירה של ניסיון לגרימת מוות בכוונה נדרש אף כוונה לביצוע העבירה המושלמת, דהיינו מטרת להשלים את ביצוע העבירה. כוונה זו הנדרשת בהגדרת הניסיון היא כוונה ממשית, כפי שהבהיר המלומד קדמי :

"הכוונה הנדרשת להרשעת העבירה בעבירת הניסיון הינה "כוונה ממשית"
�ביצוע העבירה המושלמת; ואין די בפחות מ"כוונה ממש", שכאמור –
הכוונה היא ליבו של הניסיון.

"כוונה ממשית" בהקשר זה – משמעה – חזות מראש של התוצאה
האשרה, וחפצ באותה תוצאה: "...שבעבירות ניסיון יש להוכיח כוונה

**משמעות לעבור עבירה, ואין מסתפקים בהוכחת התנהגות פזiosa או אי
שימת לב لتוצאות שהמעשה עלול להסביר אותן** (ההדגשה במקור; יי'
קדמי, **על הדין בפליליט**, חלק ראשון, מהדורה מעודכנת, תשנ"ד-1994,
עמ' 119).

דרישת הכוונה המשנית, כעולה בפסקה, עולה בקנה אחד עם היסוד הנפשי הדרוש לשם התגשות העבירה. מכאן, שבמקרה דנן, עולה הצורך בהוכחת כוונת הנאשם משני היבטים, לאור העובדה שמדובר בניסיון, וכן בשיס לב לאפיונה של העבירה המושלמת.

"חזקת הכוונה" אשר התפתחה בפסקה ומוכחה בבקשת התביעה לבסס קיומו של יסוד נפשי אצל הנאשם, מבוססת על ניסיון החיים והשכל הישר. לפי חזקה זו אדם מתקoon לנסיבות הנובעות באופן טבעי ממעשיו. ככל שעובדות האירוע ופיעולות הנאשם עובר לביצוע העבירה, במהלכה ולאחריה יבצעו על כך שמעשיו פוענו להשגת העבירה המושלמת, כך תתגבש חזקת הכוונה. מובן כי מדובר בחזקה שבעובדה ובשל כך ניתנת היא לסתירה, אם יעורר הנאשם ספק סביר ביחס אליה. יודגש, כי אין מדובר בהעברת נטל השכנוע אל כתפי הנאשם (ראו: ע"פ 7392/06 **אבו סאלח נ' מדינת ישראל** (פורסם בנוו, 10.6.28)).

התגשות חזקת הכוונה נלמדת מאמירות של הנאשם בזמן האירוע, לפניו או אחריו, או על יסוד התנהגותו. בהקשר זה, ייבחנו גם אופן ביצוע העבירה, הכלים ששימשו לביצועה, מקום הפגיעה בקרבן העבירה, היקפה, עצמותה וקיומו של מניע מצד מבצע העבירה. למעשה, מכלול הנסיבות האופפות את האירוע המדובר ישמשו סמנים לזיהויו של כוונה המתגבשת בדרך החזקה. ברוח האמור ובייחס לעבירה של גרים מות בכוונה כבר קבוע בבית המשפט העליון זה מכבר -

"גיבושה של כוונת קטילה הוא תהליך נפשי ממושך. ועל קיומה לומד בית המשפט, לרוב, מאופי המעשה שהביא למוות הקרבן ובחינתו לאור ההנחה, שחזקת על אדם שהתקoon לנסיבות הטבעיות שנבעו ממע羞ו. אין זו אלא חזקה ראייתית, הנלמדת מניסיונו החיסים, בדבר קיומו של מצב נפשי סובייקטיבי (ע"פ 79/29 סלמאן נ' **מדינת ישראל**, פ"ד לד(2) 118 בעמ' 128). יש שבנסיבותיו של מקרה נתון אין היא תופסת (ע"פ 6/86 **עוז נ' מדינת ישראל**, פ"ד מא(3), 343, ומכל מקום, די לו לנאים לעורר ספק בתחולתה כדי להיחלץ מהרשעה בעברית רצח (ע"פ 81/672 **עיז נ' מדינת ישראל**, פ"ד לח(3) 292). אך אין צורך לומר, שככל שהמעשה המימי הינו יותר בוטה, מתחזק המשקל הראייתי של חזקת כוונת הקטילה שכובחו להקים כנגד הנאשם. כך, למשל, לא הרי תקיפת הקרבן בידים חמורות כהרי תקיפה בעורת מכשיר קטלני; לא הרי פגיעה בגפיו כהרי פגיעה באיזה מאברי החינויים; ולא הרי פגיעה אחת ויחידה בקרבן כהרי פגעות חזרת נשנות בו. וככל שמשקל הראייתי של חזקת הכוונה הוא יותר גדול, גובר גם משקלו של ההסבר הנדרש לסתירתה. אם אין הנאשם מיישב את מעשיו הבוטים, ואני סותר את חזקת כוונת הקטילה המסתברת מהם, לפחות במידה שיש בה כדי לעורר ספק, הופכת חזקת הכוונה לראייה ממשית וחולטה בדבר כוונתו הקטלנית. משנדחתה גירסת ערבית, שכוביכול נאלץ להתגונן מפני תקיפת המנות, לא נותרה אלא הودאותיו, לפיה הלם בגרזן בראשו של המנוח, שוב ושוב. ממצאי הנטיחה שלאחר המוות העידו, כי

המחלומות הונחו בעוצמה רבה. הן החדרו את להב הגeson לעומק הкрепת והגולגולת והסבירו נזקים פנימיים קשים למוח ולכלבי הדם" (ע"פ 229/89 מדינת ישראל נ' שניר ; כן ראו : ע"פ 01/228 כלב נ' מדינת ישראל, פ"ד נ' (5) (375, 365)).

כידוע, בית המשפט אינו חוקר כליות ולב. לפיכך, הה廷סות על חזקת הכוונה תיעשה באופן זהיר ושקול. מקום בו מכלול נסיבות האירוע עשוי להצביע על קיומה של כוונת קטילה, אך בה בעת גם על כוונה אחרת, לפציעה או חבלה חמורה, יפעל כל ספק לטובת הנאש. כפי שפסק בית המשפט העליון –

"חזקת הכוונה איננה אלא ככל עוזר ראייתי שיש לעשות בו שימוש זהיר ואחראי וליישמו רק באוטם מקרים שבהם אין במצב ראיות או הסבר הסותרים את החזקה ומצביעים על אפשרות לקיומה של כוונה אחרת שאיננה כוונת קטילה. כל ספק סביר המתעורר בעניין זה פועל בהכרח לטובתו של הנאש... הוא הדין באשר ל'imbachin ha'ozar' הנשנים על מספר הפגיעה, מיקומו, הכללי שבו נעשו שימוש, וכל כיוצא בהלה מבחנים הננסמים על ראיות נסיבותיות. ראיות אלה אינן די בהן כדי לבסס כוונת קטילה סובייקטיבית מוקם שבו עולה מן הראיות שהוחנו אפשרות סבירה אחרת המעוררת ספק בדבר טיב כוונתו של המmitter" (ראו : ע"פ 02/7520 חמת נ' מדינת ישראל פ"ד נח(2), 710 ; כן ראו : ע"פ 139/86 עזם נ' מדינת ישראל פ"ד מא(3) (343).

בעניין עזם הנ"ל כתוב בית המשפט כך -

"יש לעיתים והתנהגותו של הנאשם לאחר המעשה מלמדת ומשיליכה גם על המעשה עצמו; הדבר עשוי להיות בעל חשיבות כאשר מתחקים אחרי כוונה להרוג, אשר בדרך כלל נלמד מהניסיונות. הכוונה להרוג חייבה להיות קיימת ומוכחת לפני המעשה; אך המאפיין כוונה זו היא רצונו של הנאשם בתוצאה כפי שנרגמה בפועל" (עניין עזם, עמ' 350).

באוטו מקרה מצא בית המשפט כי קיים ספק האם די בדקירה אחת, כאשר לאחריה עזב הדורך את המקום, כדי ללמד על כוונת קטילה. כפי שכבר צוין לא אחת, נDIRים הם המקרים בהם הורשע אדם בעבירה של ניסיון לרצח בעקבות דקירה סכין אחת שלא גרמה למות. כך קבע בית המשפט לעורורים בעניין **אבו הניה**, אליו הפנתה ההגנה בסיכון –

"...לא ניתן להתעלם מכך העובדה כי המערער לא ذكر את קורבנו אלא דקירה אחת בלבד. כידוע, כבר קבעה הפסיקה כי אדם הדורך את קורבנו בחמת טירוף, פעם ועוד פעם, מעיד על עצמו כי מתכוון הוא, מן הסתם, להרוג את קורבנו (ראה לדוגמא : ע"פ 629/78 פרץ נ' מדינת ישראל פ"ד לג(2) 242 ; ע"פ 153/85 כהן נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(4) (51). מאידך, נDIRים הם המקרים בהם הסיק ביהמ"ש כוונת קטילה מדקירה אחת, אשר לא גרמה למות בפועל, זולת אם סוג הסכין, צורת הדקירה או מיקומה הינם כאלה אשר יכולים להוביל למסקנה כאמור.

כך, בע"פ 6066/94 חסן נ' מדינת ישראל (פ"ד נא(4) (326), זיכה ביהמ"ש העליון, מלחמת הספק, אדם אשר הורשע ברצח, לאחר שדקר למות את חברו באמצעות סכין אשר נעך בחזו.

מכל האמור לעיל, וחסר החזקה כי אדם מתכוון לתוכאות הטבעיות של מעשו, דומני כי נסיבות העניין הין כאשר מועלות, לכל הפחות, ספק בדבר כוונתו של המערער, ועל כן לא יכולה הייתה התביעה לבסס את היסוד הנפשי הנדרש במקרה זה על 'חזקת הכוונה' ("ע' איו"ש 306/03 **אבו הניה נגד התובע הצבאי**).

גם בעניין **ברקאן** אישר בית המשפט לעורורים זיכוי של נאש מלחמת הספק באירוע בו דקר שוטר מג"ב, בנסיבות סמוך למערת המכפלה, בעורפו דקירה אחת וברח. בית המשפט לעוררים בדוחית ערעור התביעה ציין את נימוקי בית המשפט קמא לזכיוו של הנאש מלחמת הספק ובסיומו של העורור קבוע –

"...הפגיעה בשוטר מג"ב הייתה שטחית; הסכין בה נעשה שימוש הייתה סכין לקילוף פירות בעלת להב באורך 8 ס"מ, וכי הלחב נשבר במהלך התקיפה או מיד לאחריה; העובדה כי המשיב נמלט לאחר דקירה אחת ולא ניסה להווסף ולడוקר; כל אלה מלמדים על ספק

[...] לאור הנסיבות האופפות מקרה זה, איננו סבורים כי ניתן לשול את המסקנה כי קיים ספק סביר באשמה של המשיב בכל הנוגע לעבירה של ניסיון לגרימת מוות בכוונה" (ע' איו"ש 1093/09 **התביעה הצבאית נ' ברקאן** (2009)).

פרמטר מרכזי נוסף בבחינת החלטה של חזקת הכוונה נוגע למקום אליו הופנתה הדקירה. כאשר מדובר בדקירה שכונה לאזרור רגיש עשיי המיקום להצביע על קיומה של כוונה ולהיפך. כך למשל, במקרה בו בוצעה הדקירה בעת שהקורבן היה בתנועה נקבע כי קיים ספק האם הייתה כוונת קטילה, בשל כך שלאnlמדה כוונת דקירה דווקא לחזוו של הקורבן (ראו: ע"פ 777/92 **הרוי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 95.6.95)).

כך קבע בית המשפט העליון בעניין **יעקבלב** בפסק דין של השופט (כתוארה אז) נאור –

"...אין לומר, שככל דקירות סכין בחוזה מלמדת בהכרח על קיומה של החלטה כזו [להמית]. אם נסיבות המקרה מלמדות, שאף שהדקירה הייתה במקום רגש כמו החזו, לא הייתה כוונה לפגוע דווקא במקום זה או במקום רגש אחר, או לפחות קיים ספק אם הייתה כוונה לפגעה במקום רגש, אז אין להסיק כי נתקימה החלטת להמית" (ע"פ 4932/00 **יעקבלב נ' מדינת ישראל** פ"ד נ(4) 30 ; עוד ראו: עניין עצם הניל; ע"פ 672/81 **עיזו נ' מדינת ישראל** פ"ד לח(3) 292).

וכן בעניין **מיקל** נאמרו הדברים הבאים, היפים לעניינו –

"ודוק: לא אוכל לומר כקביעה ודאית שהמערערת לא התכוונה להרוג את המנוח. ערה אני לכך שפעמים ציינה המערערת בשחוור כי פעלה "עם כל הכוח" (ראו ת/13, בעמ' 11-12). גם טיב הדקירה מצביע לכיוון של כוונת קטילה. בית המשפט המחויז ציין כי המערערת עשתה שימוש בסכין גדולה, עם להב ארוך כאשר הדקירה עצמה הייתה באזרור הלב. בית המשפט המחויז אף הפנה לחוות דעתו של פרופ' היס (ת/34) שביצע נתיחה בגופת המנוח. מחוות דעתו של פרופ' היס עולה כי מותו של המנוח נגרם מנזק חמור לב ולריאה השמאלית בעקבות פצע דקירה

שנגרם על ידי להב עם שפה אחת מושחתת, באורך של לפחות 12 ס"מ וברוחב עד כ- 8.3 ס"מ. עניינים אלה אכן מכרים לכוון של קיומה של החלטה להמית. לא אוכל לומר, כאמור, שהמעעררת לא התכוונה לגרום למותו אך נותר בליבי בעניין זה ספק: מדובר בנסיבות סכין אחת (ראו עניין יעקבלב, לעיל בעמ' 34). המעררת יכולה היהתה לכואורה, לו רצתה לגרום למותו, להשלים את המלאכה ולהמשיך ולדקור את המנוח משוכחה לדעת שהוא ממשיך לצעוד כמה צעדים, דהיינו שאולי לא הצליחה, אך המעררת לא עשתה כן". (ע"פ 07/9369 מילק נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.2.2009); כן ראו: ע"פ 5446/99 אלימלך נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 56, 49 (2002)).

אחר כל האמור, ועם בוחנת נסיבותיו הפרטניות של המקרה שבפניו סברנו כי מתעורר ספק סביר קיים ספק סביר בשאלת כוונתו של הנאשם לנגורם למותה של המתולוננת. בהגינו למסקנה זו הענקנו משקל לגרסת הנאשם באמרטו במשפטה ובפניו, ובעיקר לנסיבות האירוע והנסיבות של הנאשם במהלךו. סברנו כי על אף הנסיבות אליו הפעטה התרבות בניסיונה להצביע על קיומה של חזקת הכוונה במקרה זה, הרי שמדובר ההיבטים האמורים מעוררים קיומו של ספק סביר אליה. ספק זה שנותרobileno נוגע לlibet המחלוקת ולשאלה האם ניתן ללמידה מעבר לספק סביר אליו. למעשה הדקירה לויה בכוונה מצד הנאשם לנגורם למותה של הקורבן אם לאו. כיצד, הלכה היא כי מעשה הדקירה לויה בכוונה מצד הנאשם לנגורם למותה של הקורבן אם לאו. כאמור, הלכה היא כי, בהינתן מספר פרשנויות, לא בנקל ייטה בית המשפט להעדיף את מסכת הנסיבות המלמדת על הרשותה של הנאשם בהעדר סממןנים ברורים ומובהקים לכך שישוד הרציה והכוונה השתכללו בו (ראו לעניין זה: עניין מילק, עניין עוזם, עניין יעקבלב הניל'). על יסוד הפרמטרים המקובלים אותם יש לבחון בעת הערכת קיומה של חזקת הכוונה, מצאו כי חלקם עשויים אמנס להצביע על כוונה, אולם חלקם מלמדים, פוזיטיבית, על כוונה לא קטלנית, כגון לפצוע או לחבול.

ニישם מן הכלל אל הפרט קביעתנו זו. במקרה דן, עומדת מן הצד האחד הצדדיות של הנאשם בסיכון והטמנתו בכיס מעילו קודם הגיעו לזרת ביצוע העבירה, על אף שהתקנון לבצע את הפיגוע עלה במוחו של הנאשם רק בו ביום. הנאשם, כך למדנו מחומר הראיות ובוקר מאמרתו, ביקש לדקור אזרח ישראלי דווקא. אף במהלך הדקירה קרא הנאשם קריית "אללה أكبر" אשר משווהamus נופך דתי ומצביעה על מנת לאומני לביצוע הדקירה. הנאשם רץ לעבר המתולוננת בשניות שקדמו לדקירה וذكر אותה בגין אופן שלחב הסכין נגע בגבה וחדר פנימה. כת הסכין נשברה ולהב הסכין נותר, כמעט במלואו, בגופה של המתולוננת.

שורת עבודות אלו מצביעה על המנייע הלאומי לכואורה למשעים, על הצדדיות נשך קר לשם ביצוע הדקירה ועל הדקירה בפועל, שככל הנראה הייתה בעצמה, ולמצער כזו שאשרה חידירתם רוב להב הסכין לגופה של המתולוננת. כאמור מוסגר נציג, כי על היחס שבין עמוק חידירת סכין לגוף של אדם לעוצמת הדקירה נשמעו במקרים שונים עדויות פתולוגים אשר התייחסו גם למקומות הדקירה בגוףו של האדם והדרך אותה עברה הדקירה, האם בין וקמות רכות אם לאו, כמשמעותה נוספת חידירת הסכין. כמובן, אין בעומק חידירת הסכין כדי להצביע בהכרח על דקירה בעוצמה גבוהה, אלא יש לבחון אף את מיקום הדקירה (ראו למשל: עניין יעקבלב).

אולם, מן הצד השני, עומדות נסיבות נוספות בעיקרן לדקירה ולהתנהלות הנאשם מיד לאחריה. ראשית, ובכך עיקר, מדובר בדקירה ייחידה. כפי שהובא מעלה, נDIRים היו המקרים בהם הרשיע בית המשפט נאים בעבירות רצח או ניסיון לרצח בגין דקירת סכין אחת, אף אם הביאו למוותו של הקורבן. הטעם לכך נועץ בkowski קיומה של כוונה להמית כאשר מדובר במעשה דקירה אחד.

בעניינו, טענת התביעה, כי עקב שבירת הקת לא היה ביכולתו של הנאשם לשוב ולדקור את המתלוונת פעמיים נוספת, אלא שאין בעובדה זו כדי ללמד שהיה ברצונו לעשות כן. אדרבה, בהעדר כל ראייה לכך שהנאום ביקש לדקור את המתלוונת שוב ושוב, אין אלא להניח לטובתו כי לא ביקש לעשות כן. לא זו אף זו, אמרתו המשטרתית עת נשאל כמה פעמים תכנן הוא לדקור השיב בפשטות: "פעם אחת".

בנוסף לכך, יש לציין את התנהלות הנאשם מיד לאחר הדקירה. הנאשם ذكر את המתלוונת ומיד בריחתו זו של הנאשם עשויה ללמד על כך שהנאום חכל מרצונו לדקור את המתלוונת או למצער להקיים ספק ביחס לכך. במצבים בהם הופסקה הדקירה ביוזמת הנאשם, למשל בשל בריחתו מזירת העבירה, ראה בכך בית המשפט אינדיקטיה להעדר כוונה להרוג (ראו למשל: עניין מיקל הניל; ע"פ 5446/99 אלימלך נ' מדינת ישראל פ"ד נו(4) 49). לצד האמור, ערים אנו לכך שלעתים בראיחת הנאשם מזירה תוך שהוא נמנע מלסייע לקורבן עשויה למדוד דזוקה ההיפך, והכול בהתאם לנסיבות המקורה הקונקרטי.

היבט נוסף נוגע למיקום הדקירה. אין חולק כי הנאשם ذكر את המתלוונת באופן מפתיע. המתלוונת לא ראתה את הנאשם מגיע לכיוונה ולפיכך לא הייתה יכולה לחמוק מדויקת. עובדה זו, מבלי מעט מן הכיוור שבמעשה וחומרתו, ככל שהיא נוגעת לכוונה להרוג, מחזקת את הספק בדבר קיומה של כוונה להרוג. להו ידוע, כי מיקומה של הדקירה הוא משתנה חשוב בעת הערכת כוחה של חזקת הכוונה. יצוין, כי באופןם מסוימים נDIRים בהם ראה בית המשפט להרשיע ברצח בגין דקירת סכין אחת, היה זה בשל דקירת סכין בלבבו של אדם או בחזוו באופן שהביאו למוותו. אין חולק כי בעניינו פגעה דקירת הסכין בחוליה 3T שבגובה העליון של המתלוונת ולא באזור אחר.

באשר לכל הדקירה, הינו הסcin, הרי שמעיוון בתמונות הסcin שבתיק החקירה למדנו כי מדובר בסcin מטבח חדה אך פשוטה וצרה יחסית. גם באשר לאורך להב הסcin סבורים אנו כי הצדק עם ההגנה וכי אין מדובר בסcin שאורך להבה 11.5 ס"מ אלא קצר יותר, בשים לב לכך שתא חלקו בהכרח כיסתה כת הסcin. מכל מקום, נראה כי אין חולק שחלקו החד של להב הסcin אינו עולה על 8-8.5 ס"מ. אף אין חולק כי מדובר בסcin מטבח אותה נטל הנאשם מביתו.

גם אם מדובר בסיכון שעשויה להיות קטלנית בנסיבות מסוימות, הרי שאין מדובר בסיכון גדול מאוד, רחבה מאוד, משוננת או בעל מאפיינים היוצרים באופן המגבירים את הנזק שבכוחה לגרום. יzion, כי באשר לטيبة של הסיכון ובmeaning לשאלות התביעה בדבר עצמת הדקירה אשר הביאה להשקפתה, לשבירת דית הסיכון, מסר הנאשם כי שבירת הסיכון אינה נובעת מעוצמת הדקירה אלא דווקא מאיכותה הירודה. משלא ניתן להכריע באופן חד משמעי בחלוקת זו, אין אלא להעדיין את האפשרות המקלה עם הנאשם.

שילוב הנסיבות של טיב הסיכון, מקום הדקירה, העובדה כי מדובר בדקירה אחת ובריחת הנאשם מיד לאחר מכן, הביאנו לכל מסקנה, כי קיים ספק בדבר קיומו של יסוד נפשי. זאת, חרף המנייע המקצועי לדקירה, והעובדה כי מדובר בדקירה שהביאה לחידרת להב הסיכון לגופה של המתלוונת למקרה בו זוכה נשים מנישו גרים מות חרף ביצוע פיגוע על רקע לאומני בו דкар שוטר מגיב' בצווארו, וכאשר להב הסיכון ננעה לצווארו ראו: ע' איו"ש 12/12 **התביעה הצבאית נ' תרתייר;** כן ראו: עניין ברקן הנ"ל).

נחדד, כי קיומו של מנייע לאומני לביצוע הדקירה אינו מביא, מיניה ובה, לקביעה כי בצדו כוונה להביא למותו של הקורבן. כפי שהטעים הסגנור המלומד, גם בעת ביצוע עבירה דקירה על רകע לאומני יש להצביע על קיומה של כוונה להמית, ומשעה שמתעורר ספק האם עניין לנו בכוונה להמית דווקא או בכוונה לגרום חבלה פועל הוא לטובת הנאשם. כך נהנו במקרה זה.

יפים לעניינו דברי בית המשפט העליון בעניין **יעקבלב הנ"ל**. באותו מקרה הורה ביהם"ש על זיכוי של הנאשם מעבירה הרצח והרשיעו בהריגה אף על פי שנענץ את הסיכון בלבו של הקורבן בעומק של 8.5 ס"מ. בסיכומו של פסק הדין נכתב –

"אין נסחאות מתמטיות להכרעה בשאלת אם הייתה או לא הייתה החלטה להמית. הכל תלוי במלול הנסיבות. במקרים העניין שלפנינו קשה כאמור לצייר תמונה ברורה בעניין השניות הקרטיטיות... נותר ספק בלבו אם הוכחה במידה הودאות הנדרשת ההחלטה להמית" (פסקה 14 לפסק דין של השופט נאור).

הרשעה בעבירה אחרת

בשים לב למסקנותנו זו וכפי שציינו גם לעיל, בחנו האם ניתן להרשיע את הנאשם בעבירה אחרת שהוכחו יסודותיה. כאמור, עיקר הקושי בעבירה אותה ייחסה התביעה לנאים נועז היה בהוכחת קיומו של יסוד נפשי מסווג כוונה להמית. אין כן פני הדברים בכל הנוגע לקיומה של כוונה חבלה או פצעה מצד הנאשם. נדמה, כי אף ההגנה ביקשה להרשיע בעבירה חלופית זו, ואין חולק כי כוונה מעין זו קיימת באופן מובהק בעניינו, נוכח דקירתה של הנאשם בסיכון ותוצאות הדקירה.

במקרה דנן, סבירנו כי מעשיו של הנאשם מקיימים יסודות העבירה שעוניינה חבלה בכוונה מחייבת. עבירה זו מוגדרת כך: *"העשה אחת מלאה בכוונה להטיל באדם נזות או מום, או לגרום לו חבלה של ממש, דינו – מאסר עשרים שנים : ... (2) מנשה שלא כדין לפגוע באדם בקליע, בסכין, באבן או בנשק מסוון או פוגעני אחר ;"* (ההדגשות אינן במקור). בעניינו, מדובר במעשה דקירה מתוכנן ומכוון מתווך כוונה לגורם, לכל הפחות, חבלה או פצעה. למעשה, זהו עיקר טענתו של הנאשם בהגנתו מפני עבירות ניסיון גריםות המוות בכוונה. אשר על כן, מצאנו להרשיעו בעבירה חלופית זו.

סיכום

פה אחד מזוכה הנאים, מחתמת הספק, מעבירה של ניסיון לגרימת מוות בכוונה ומורשע בעבירה אחרת של חבלה בכוונה מחייבת. כן מורשע הנאשם בעבירה של החזקת סכין.

ניתן והודיע היום, 11.4.18, בפומבי ובמעמד הצדדים.

שופט

אב"ד

שופטת